

Het spel van zonde en schuld

Hoe vaak schieten we niet na een bevrijdingservaring weer terug in ons ego? Door steeds in de valkuilen van de vorm en van onze waarneming te trappen, kunnen we soms jarenlang in cirkels rond blijven draaien. Door zicht te krijgen op de werking van het ego en een van zijn belangrijkste hulpmiddelen, projectie, kan er steeds meer ruimte komen voor genezing en heelheid.

Fokke Slootstra

De Amerikaanse leraar Adyashanti gebruikt in een van zijn boeken een mooie metafoer om de reis van niet blijvende naar blijvende verlichting te beschrijven. Een ruimteschip heeft een enorme hoeveelheid energie en stuwkracht nodig om los te komen van de grond en de zwaartekracht. Als het schip genoeg brandstof heeft om de zwaartekracht van de aarde te ontstijgen, dan heeft die niet meer de kracht om het schip terug te halen. Ons ego, onze droomstaat, kunnen we zien als de zwaartekracht van de aarde. Deze kracht heeft de neiging het bewustzijn naar binnen

te trekken. Verlichting of bevrijding is het loskomen van deze zwaartekracht. Aanvankelijk kan dat het verlaten van de droomstaat zijn, het ontwaken uit de afgescheidenheid, wat een tijdje ruimte en vrijheid kan geven. Al snel zullen we merken dat het ego, de zwaartekracht nog steeds werkzaam is en worden we weer teruggetrokken naar de ervaring van dualiteit en afgescheidenheid. Dit is wat veel lezers wel zullen herkennen: *ik heb het, ik ben het kwijt*. Net of het ruimteschip een paar kilometer van de grond is gekomen, toen geen brandstof meer had en weer terug naar de aarde werd getrokken. Het moment van wakker worden uit de droomstaat is geen proces dat onmiddellijk in het hier en nu gebeurt. Het verdwijnen van het ego is dat wel. Een proces dat vaak met horten en stoten gaat en veel tijd nodig heeft!

Het verdwijnen van het ego is een proces dat vaak met horten en stoten gaat

Vorm en inhoud

Dat dit proces veel tijd nodig heeft, komt door de truc van het ego om steeds bezig te zijn met de vorm, met wat we waarnemen in de wereld. Vorm is alles wat te maken heeft met gedrag, met wat plaatsvindt in het materiële universum, alles wat stoffelijk is, het gehele tastbare universum. Ook onze ontwikkelingsweg van geboorte tot dood, alles wat ons lichaam denkt, voelt en doet. Inhoud komt volgens *Een cursus in wonderen* alleen van de denkkeest. Onze denkkeest bestaat uit twee delen: het egodenksysteem, wat gebaseerd is op zonde, schuld en angst (de onheilige drie-eenheid van het ego) en het corrigerende denksysteem van de Heilige Geest – of een ander bruikbaar symbool – op vergeving, genezing en vrede. Elk moment

van de dag functioneren we vanuit een van de twee denk-systemen. Om nog even gebruik te maken van de metafoor van het ruimteschip: we zijn of onderhevig aan de zwaartekracht van de aarde en worden in van alles en nog wat binnengezogen of we zijn niet meer onderhevig aan de zwaartekracht en los van het ego, dus van de droomstaat. Het egodensysteem heeft het vermogen om alles wat we in onze denkkeest onaanvaardbaar vinden, kwijt te raken door het naar buiten te projecteren. Op een magische manier geloven we bij projectie dat het niet meer in ons zit, maar in iets of iemand anders, in de wereld van de vorm. Als ik me bijvoorbeeld schuldig over iets voel, zal die schuld altijd onbewust gemaakt worden. We verdringen hem en proberen er vanaf te komen door de eigenschap die ik in mezelf onaanvaardbaar vind in een ander te zien. In mij zal de neiging ontstaan om de ander aan te vallen en te veroordelen. Als we eerlijk zijn, kunnen we zien hoe volhardend we vaak zijn in het waarnemen van gebreken in bijna iedereen die we tegenkomen. Vaak voldoet niemand aan onze hoge normen, en daar vergelijken we onszelf dan weer mee, zodat we weer allerlei gebreken in onszelf zien. Er is maar één waarneming: zoals ik mezelf zie, zie ik anderen, zoals ik anderen zie, zie ik mezelf. In de woorden van de Cursus:

Wanneer jij voelt dat je in de verleiding komt iemand te beschuldigen van enigerlei zonde, sta dan je denkkeest niet toe te blijven stilstaan bij wat jij denkt dat hij gedaan heeft, want dat is zelfmisleiding. Vraag liever: 'Wil ik mezelf hiervan beschuldigen?' (WdI.134.9:2-3)

Projectie maakt waarneming

Wanneer we kiezen voor het corrigerende denksysteem, de juiste gerichtheid van denken, dan kunnen we nooit een oordeel hebben over wie dan ook – onmogelijk! Volgens de Cursus zorgt projectie voor waarneming. We kiezen, veelal onbewust, voor het egodensysteem of voor de juiste gerichtheid van denken. Kiezen we voor het eerste dan projecteren we schuld of zonde naar buiten, zonder dit door te hebben. Kiezen we voor het tweede dan breidt liefde zich uit en nemen we die waar in de wereld. Waarneming betekent op deze manier altijd interpretatie door de denkkeest van wat de fysieke ogen zien. Wat we waarnemen, moet afkomstig zijn van iets wat ik eerst in mijn denkkeest werkelijk heb gemaakt, want nogmaals, projectie maakt waarneming. Het ego wil ons op deze manier steeds laten geloven dat problemen zich in de wereld of in de ander bevinden, dus in de vorm. Wat we zien wordt bepaald door de inhoud van de denkkeest van de waarnemer. Welke leraar hebben we gekozen? De leraar van angst en afscheiding of de leraar van liefde en eenheid? En vervolgens nemen we dan angst of liefde waar. Is dat niet lachwekkend?

Illusies nemen de plaats van waarheid in

Ooit zijn we gaan geloven in een nietig dwaas idee, dat we ons konden afscheiden, dat er meer was dan eenheid, dat we het zelf wel konden. We aten volgens de Bijbel van de appel van de boom der kennis en onmiddellijk ontstond dualiteit, goed en kwaad. Zonde is niets anders dan

het geloof dat een volmaakte schepping onvolmaakt, verwrongen en misvormd kon worden. Het ego wil ons doen geloven dat we iets vreselijks hebben gedaan: we hebben de Eenheid om zeep geholpen. Uit dit besef ontstaat een diepe schuld en vaak heel veel angst die ons er toe drijft een plaatsvervangende hemel te scheppen: onze wereld. Een wereld die drijft op illusies en beschermd moet worden. Grappig om een F16 piloot van de NAVO op televisie te horen vertellen, hoe hij dag in dag uit het luchtruim van het Westen beschermde en hoe iedere indringer in het luchtruim zou zijn aangevallen. Een mooie beschrijving van ons ego, maar dan op collectief niveau. In de woorden van de Cursus:

De wereld die je ziet is het waansysteem van hen die gek geworden zijn van schuld. (T13.In.2:2)

Door zonde en schuld zien we steeds illusies waar waarheid hoort te zijn

Door zonde en schuld zien we steeds illusies waar waarheid hoort te zijn. Onze genezing begint wanneer we illusies beginnen te herkennen als illusies. Dat kan een periode van grote wanhoop zijn, wanneer alles waarop we dachten te kunnen vertrouwen tot stof vergaat. Het is geen makkelijk proces om los te komen van de aarde als ruimteschip, maar vooral ook om los te blijven. De aanzuigende werking van de zwaartekracht van ons ego is enorm en heel vaak onbewust!

De kracht van de gedachten die jij eropna houdt is enorm, en illusies zijn even sterk in hun gevolgen als waarheid dat is. Een krankzinnige denkt dat de wereld die hij ziet werkelijk is en twijfelt er niet aan. Evenmin kan hij daarvan worden afgebracht door de gevolgen van zijn gedachten in twijfel te trekken. Pas wanneer hun bron in twijfel wordt getrokken gloort voor hem eindelijk de hoop op vrijheid. (WdI.132.1:4-7)

De wereld werkelijk maken, het lichaam werkelijk maken, illusies werkelijk maken is wat ons ego steeds weer probeert te doen. Elke keer als je jezelf erop betrapt dat je weer in deze egoval zit kun je zeggen: 'Oeps, ik deed het weer, ik maakte weer iets werkelijk'. Dat is alles.

De eigenschap die ik in mezelf onaanvaardbaar vind, zie ik in een ander

Toen ik in het Werkboek van de Cursus de volgende zinnen las, viel de tijd even stil en was het of ik voor het eerst in mijn leven volkomen schaakmat stond:

Hoelang, o Zoon van God, wil je nog doorgaan met het spel van de zonde? Zullen we dit scherpgekante kinderspeelgoed niet eens afdanken? Hoe snel ben je bereid naar huis te komen? Vandaag misschien? Er is geen zonde. De schepping is onveranderd. Wil jij de terugkeer naar de Hemel nog steeds tegenhouden? Hoelang nog, o heilige Zoon van God, hoelang? (WdII.4:5) •

¹Adyashanti. Het einde van je wereld